

quā in eo dicimur facere: qz ipē poti⁹ eā fecit qz nos: vñ dicit ap̄ls Col. i. Laboro certādo fīm opationē ei⁹ quā opa tur i me in v̄tute. Nec timere nos optet impedimentū dyabolii vel malorum hominum qz t̄ ipē ad nibilū deducet inimicos n̄os). s. demones vel malos homines vel prauos motus qz nūc ad nibilū deducunt cū fortiter resistēdo vincunt t̄ cōtemnunt Iud. v. Conculca aia. m. robustos. Gen. iii. Inimicis ponā inter te t̄ mulierē ipā cōterci caput tuū: deducent etiā inimici ad nibilū qz condēnabunt qz tūc malent nō esse qz esse qz sicut mali socii ei⁹ qui nō est Ezech. xxviii. Nibili factus es t̄ nō eris in ppetuū: v̄l in bono ad nibilū deducit dñs p̄tōres cū eos humilias vt se nibil reputet. i. Cor. viii. m. t̄ si nibil sum Esa. xl. Om̄es gentes qz si non sunt sic sunt corā eo.

P̄s. 108.

D Eus laudē meā ne tacueris: qz os p̄tōris t̄ os dolosi sup̄ me aptū ē. Deus lau. m. Titulus. In finez p̄s. dauid. titulus satis supra exposit⁹ est. In p̄cedēti p̄s. egit de r̄iurrectiōe t̄ ascēsione dñi: b̄ agit de cā meritoria istorū. s. de passiōe t̄ patiētia eius: in qz etiā cōtinēt increpatiō iudee t̄ iudeoz: t̄ agit de pena iudee t̄ p̄ hoc de pena malorum: subdit etiā de r̄iurrectiōe dñi t̄ p̄ hoc de beatitudine bonorum. Intētio est monere nos vt iude malicie declinem⁹ t̄ xp̄i b̄ianitatē t̄ patientiā imitemur. Modus tres sunt p̄tōtōes. In p̄ma incipit ab oratione: t̄ postea increpat iudeoz qz redditū mala p̄ bonis. In sc̄da est execratio iudee de quo t̄ solo non oia qz ibi dicunt accipi p̄nt: s̄ sicut petrus p̄sonā ecclie portat: et iudas inimicorum q̄ibus cōgruit nō solū ea qz apertius legimus in hoc p̄s. de ipis s̄ etiā ea qz exp̄ssiōs de ipo iuda dicunt ibi (cōstitue sup̄ eū) Tertio petit vt ipē cōsequaf̄ glo-riā r̄iurrectiōis t̄ inimici dyplōidē cōfusiōis ibi (t̄ tu dñe fac meū) p̄beta ḡ loquēs in p̄sonā xp̄i in passiōe cōstiūtū Christi. In p̄sonā t̄ dicit o. (de) p̄i (laudē meā ne tacueris) .i. ne taceri facias quin me reluscites t̄ opus est vt nō faceas laudē quia mali iudei nō taceas vituperiū: hoc est qd̄ dicit: qz (os p̄tōris) .i. aperti t̄ manifesti detractoūs dicētis: in beelzebub p̄ncipē demoniorū enīt̄ demonia Mat. xij. (t̄ os dolosi) id est occulti detractoūs t̄ adulatoūs dicētis: magister sciens qz verax es t̄ vīa dei in veritate voces Mat. xxij. Os inq̄ istorū (up̄ me apertū est) me deridēdo supra aperue rūt̄ sup̄ me os suū dixerūt euge euge t̄. de his duobus p̄ verso ordine replicat dicens.

L ocuti sunt aduersum me lingua dolosa t̄ sermonib⁹ odij circūdederunt me: t̄ expugnauerunt me gratis.

Lo. sunt lin. do.) ecce qz sc̄do dixerat dolosi (t̄ sermonib⁹ odij circūdederunt me) ecce qz p̄mo dixerat qz (os p̄catoris t̄c.) t̄ hoc vt dixim⁹ fecerunt dicentes: in beelzebub p̄n. de. ej. de. qn̄ clamabant crucifige crucifige eū Mat. xvij. H̄i sunt sermones odij (circūdederunt) per hoc nota multitudine populi h̄ clamatis. p̄s. Circūdederunt me vītuli multi: t̄ alibi. circūdederunt me sicut apes: vel hoc qd̄ dicit os p̄tōris t̄ os do. sup̄ me apertū est dñ de iuda qz fu. it p̄tōr: in se t̄ dolosus in dñ: qz p̄ditoz h̄ aperuit os sup̄ dñm cū dicit: qd̄ vultis mibi dare t̄c. Mat. xxvij. qd̄ autē sequit̄ (locuti sunt t̄c.) de iudeis dñ sicut expositū est et possent dicere iudei malefactoriū erat: vñ merito talia ei fecim⁹: h̄ qd̄ dicit (t̄ expugnauerūt me) .i. impugnauerūt (gratis) .i. sine cā. Jo. x. Multa bona opa ondi vobis a p̄te meo: p̄pter qd̄ horū vult̄ me lapidare: vel (expug.). i. vicerūt fīm suā opinionē: qz cū cū crucifirū viderunt credididerunt cū nō resurrecturū: vñ t̄ ipi abentes munierunt se pulcri signātes lapidē cū custodib⁹ Mat. xxvij. t̄ hoc fecerūt (gratis) .i. sine cā t̄ loco grārum qz referre deberēt de bonis qz fecerat eis r̄ps: vt p̄dictū est: in quo nota magna ingratiūdo indeoū: vñ in sequētib⁹ triplicē ingratiūdinē ostēdit. Prima fuit ingratiūdo oris: qz cū ei gratias referre deberent detrahebant ei: vnde dicit.

Pro eo vt me diligenter detrahebant mi-

hi: ego autem orabam.

Pro eo vt me di.) .i. loco ei⁹ qz me diligere deberēt: vel (pro eo) pro qz me diligere deberent: qz. s. eōw infirmos curabā (detrahebāt mibi) Jo. ix. Nos sc̄im⁹ qz h̄ bō p̄tōr ē t̄ iterū Job. ix. Non est bichō a deo qui sabbatū non custodit: t̄ tu dñe quid faciebas. Nūquid eis similiter detrahebas: rūdet dñs (ego aut̄ orabā) .i. pro peccatis eorum. Lu. xxiij. Pater dimittē illis banc norā quia nesciūt quid faciūt. Sc̄da fuit ingratiūdo opis de qua addit.

Et posuerunt aduersum me mala p̄ bo 4 nis: et odium p̄ dilectione mea.

Po. ad. me ma. pro. b.) faciētēs me crucifigi t̄ me etiā p̄us lapidātes fīm qz prius dictū est qd̄ dñ Jo. x. Multa bona opa ondi vobis a p̄te meo: p̄pter qd̄ horū vult̄ me lapidare. Tertia fuit ingratiūdo cordis: vñ dicit (t̄ odium pro dile. m.) Jo. xv. Et impleat sermo qz in lege eōm scriptris est: qz odio habuerūt me grati⁹ sumiē de p̄. Qui oderūt me gratis t̄ annūtē oculis. Moraliter (te) lau. me. ne tacu. qz os pec. t̄c.) hoc dicit iustus penitēs quē homines p̄catores i se t̄ dolosi id p̄m̄os vituperāt t̄ detrahunt ei de facili qd̄ notaſ cū dicit (aptū est) .q. d. nunq̄ fīm veritatē dicit ſ̄ qd̄cūqz malū venit eis ac̄ os fīm qd̄ vulgariter dñ Job. xvij. Apūerūt sup̄ me ora sua: t̄ tales qz ita vituperāt ut a liguis malis laudat dñs: vñ exēplū bēmus. H̄ic. xij. vbi dñ qz locuta est maria t̄ aaron h̄ moy. t̄ sequit̄ qz dñs dicit: an nō calis seru⁹ me⁹ moy. qz in oī domo mea fidelis. sim⁹ est. t̄ Dan. xij. cū sacerdotes mali vituperarēt susanā dñs eā laudauit: qz suscitauit sp̄m danielis ad laudāndū eā t̄ liberandā. id dicit dauid. ij. Reg. xvij. Dimitte eūz ut maledicat mibi: si forte redicat mibi dñs bñdictionē p̄ maledictioē bac bōdierna: eōm̄erso qz a malis homib⁹ laudant̄ a deo nō cōmendant̄ supra cōfusiūt qz boib⁹ plā. qm̄ deus sp̄cuit eos: t̄ alibi. qm̄ laudat p̄tōr in tēsi. aniesue: t̄ iniquū bñdicit̄ exacerbauit dñm p̄tōr Lu. xij. qz bonis minib⁹ altū est abhoatio est apud tēm̄ locuti sunt aduerling. do. H̄iere. ix. Extenderūt lingua suā qzī arcū mēdaci⁹ t̄ nō veritatē. p̄. H̄ic libera aiam. m. a la. iii. t̄ a ling. dolo.

Et nōt̄ur in hoc vñ breuiter octo vīcia qz fuerūt i iudeis t̄ sunt in detractorib⁹ (locuti sunt) ecce loq̄citas h̄ silentiū (aduer. me.) ecce temeritas h̄ reverentias qz dñō t̄ bonis viris debet̄ (lingua do.) ecce frāns h̄ iusticiā (t̄ sermonibus) ecce procacitas h̄ modestiā (odij) ecce inimicicia cōtra charitātē (circūdederūt me) ecce iniqua circumuentio h̄ veritatē (t̄ expugnauerūt me) ecce bellū h̄ pacē (gratis) ecce ingratiūdo h̄ gratiā. Col. iii. Pax xp̄i exultet in corib⁹ vñs t̄ gratiā estote (pro eo vt me dili. detra. mibi) .i. qz me diligebat vt dicebat mala de me dicebant: sic em̄ dicit detractores. Nōuit deus ego diligō illū homēt̄ t̄ propter bonū suū dico velle qz corrigerēt̄ de hoc vīcio vel de illo qz talis vel talis est: t̄ tanto fortius detrahunt quāto sc̄ilius eis credit̄ h̄ cū cuius amici esse credunt̄: qz de talibus recte dici p̄t̄ illud p̄. Lingua eōm̄ gladius acut⁹. ex hoc em̄ facilē cedit t̄ intrat lingua detractoūs qz amicuz se simulat̄: ſ̄ t̄ dñ Mich. vij. Nōlite credere amico: tales faciūt̄ sicut iudas qz osculo filiū bois tradidit̄: t̄ ad h̄ osculat̄ est nō qz eū diligēt̄ ſ̄ qz eū facilē traderet̄. iustus t̄n̄ nō reddit̄ malū p̄ malo ſ̄ bonū p̄ malo: vñ addit̄ (ego autē orabā) .i. pro detractorib⁹ meis aliter nō esset discipuli xp̄i dicētis Mat. v. Orate pro p̄sequētib⁹ t̄ calūantiib⁹ vos h̄ execut̄ fuerat̄ H̄iere. qz dicit H̄iere. xvij. Nō qd̄ reddit̄ p̄ bono malū qz foderūt souē amie mee recōdere qz steterim in cōspectu tuo vt loquerer̄ pro eis bonū t̄ vt auerterē indignationē tuā ab eis. Nec t̄n̄ sic orando p̄ detractorib⁹ possunt boni viri cop̄ detractioēs cōpēsse. re: ſ̄ eoipso qz orant̄ p̄ eis vocant̄ eos hypocritas: vñ subdit̄ (t̄ posuerūt aduer. me ma. pro bo.) .i. sup̄posuerūt qz p̄ mala intentiōē h̄ facerē qz bonū est. ſ̄ orare p̄ inimicis vel alia bona (t̄ odij p̄ dile. m.) .i. dixerūt qz l̄ orarē p̄ p̄sequētib⁹ t̄n̄ odiebā eos sic dicit multoties mali h̄ iustos t̄ h̄ totū est ad bonū iustoz: vñ Mat. v. H̄i estis cū ma. ledixerint vobis homines t̄ dixerūt oē malū aduer. vos mēt̄ie.

2 4

Psalmus

tes p̄pper me gau. t̄ exul. qm̄ mer. vest. co. est in cel. vel sic.
(odus. p̄ dile. m.) i. oderūt me q̄r eos charitatue corripie
bā. Amos. v. Dio babuerūt in porta corripientē t̄ loqu
tē pfecte abboiati sunt: vel de ipo xp̄o pōt legi q̄ dicit p̄ctō
ribus (t̄ posuerūt aduer. me ma. pro bonis) dñs em̄ multa
bona boibus crēdō: recreādō: t̄ facit quotidie susten
tādo ad p̄niam expectādō: t̄ multis alijs modis p̄ q̄bus
ip̄i deberēt retribuere ei bona q̄ p̄nt facere q̄tē nūbil sunt
in respectu bonorū acceptorū: vn̄ dicit p̄. Quid retribuam
dño p̄ oībus q̄ retr. m̄bi. Sed t̄ multi ponit aduersus
eū mala. p̄ bonis q̄. s. peccare nō desistit Heb. vi. Rursus
crucifigētēs sibimēt̄pis filiū dei t̄ ostētū bñtes Zach. xj.
Si bonū est in oculis v̄is mercedē mēa asserre. s. aias ve
stris p̄ q̄bus mortuū suz: qz xp̄s passus est p̄ nobis: t̄ ad
dit si nō quiescite. q. d. nolite amplius me crucifigere t̄ ad
uersum me ponere mala. p̄ bonis. Et notabilis dicit (po
suerūt) q̄si v̄is in cōmenda vel i thesauro: q̄r iterū redde
tur eis totū in pena qd̄ mō ponit in culpa. Rom. ii. Che
saurizas tibi irā in die ire t̄ reuelatiōis iusti iudicii dei qui
reddet vniuersit̄ fīm opa sua. s. reddet id qd̄ depositur qd̄
dñs custodit ei Deu. xxxij. Nōne h̄c cōdita sunt apud me
t̄ signata in thesauris meis Eccl. xviii. Peccata illi? scr
uans seruabit (t̄ oīū pro dile. m.) xp̄s em̄ nos dilexit vt
nos eū diligēremus t̄ proximū. Jōh. iiiij. Diligam? deū
qm̄ ip̄e p̄io: dilexit nos. Si quis dixerit qm̄ diligo deū et
fratē suū oderit mēdā est t̄. sed multi reddūt oīū deo
t̄ proximo. p̄. Supbia eorū qui te oderūt ascen. sp. Pro
ver. xix. Viri sanguinū oderūt simplicē.

D Allegorice seu ad līaz de iuda et iudeorū pe
nis tā spūa libis q̄ tē poralibus.

C Constitue super eum peccatorem: t̄ dyabolus stet a dextris eius.

C (Constitue) Scđa ps̄ vbi est excretio iude t̄ p̄phetia de
malis que mali pro impietate recipiēt. p̄mo ergo allegori
ce seu ad līam de iuda t̄ de iudeis exponam? quorū pene
h̄ enēterant: p̄mo spūales postea t̄pales. Prima pena spū
ritualis eoz est seruit̄ dyaboli: vn̄ dicit xp̄s nō optādo s̄
p̄dicēdo: vel p̄pheta h̄ dicit p̄phetando (cōstitue) o deo p̄
(sup eū). s. sup iuda t̄ sup populū iudicicū (p̄ctōrem). i.
dyaboli q̄ antonomatice dī p̄ctō: fīm illud Jō. viij. Dyab
olus ab initio peccat. q. d. facies. i. p̄mitte vt dyabolus
sic dñs eoz: vn̄ de iuda dī Jōb. xiiij. Introiuit in eū satba
nas. Scđa pena est p̄uersitas voluntatis: vn̄ dicit (t̄ dyab
olus stet a dextris eius). i. in potioribz bonis eius. q. d. q̄
sunt dyaboli habeat, p̄ dexterā sicut iudas q̄ xp̄m trade
re potuit t̄ iudei q̄ ip̄m crucifigere potuerūt: habuerūt, p̄
tertia Jō. viij. Tlos ex p̄e dyabolo estis t̄ desideria pa
tris vñ vult̄ facere. Tertia pena est dānatio: vn̄ dicit.

C Cum iudicatur exeat cōdemnatus: t̄ ora
tio eius fiat in peccatum.

C (Lū iudi.) p̄ticulari iudicio. s. morte vñ in gnali (erat cō
dēnatus) iudas scīpm iudicavit dices Math. xxvij. Pec
caui tradēs sanguinē iustū: t̄ exūt (cōdemnatus) p̄mo a se
ip̄o sicut ibi sequit̄ q̄ p̄iectis argētēs in tēplo abiens la
queo se suspedit. Scđo (cōdemnāt̄) a deo q̄r despauit. Quar
ta pena est frustratio orōnis: vn̄ dicit (t̄ oīo eius fiat i pec
catū). i. cū p̄ctō. i. cū defectu vt nō habeat effectū t̄ spāl̄ intel
ligit de illa orōne iude q̄ orabat t̄ desiderabat apud se vt
inueniret occasionē tradēdi dñm t̄ h̄ sit in p̄ctū: q̄ sic orā
do peccauit iudeorū etiā orat̄ q̄ q̄tide xp̄ianis im̄pcanē
est eis in p̄ctū. Enēteratis penit̄ spūalibus subiūgit de tē
poralibus: t̄ primā ponit vite breuitatē dicens.

C Fiant dies ei? pauci: et episcopatū eius
accipiat alter.

C (Fiat di. ci. pau.) sic fuit ad līaz de iuda q̄r cito post p̄di
tionē suspendit se t̄ suspensus crepuit medius t̄ de iudeis
pauci fuerūt dies eorū sacrificii: q̄r sacrificiū est ab eis ab
latū. Osec. iii. Diebus multis sedebūt filiū israel sine rege
t̄ sine p̄ncipe t̄ sine sacrificio t̄. Secunda pena est deposi
tio honoris t̄ dignitatis: vn̄ subdit (t̄ ep̄atum eius accipi
at alter) qd̄ de iuda vñ fuit: q̄r Mathias accepit (ep̄a
tū). i. apostolatū eius: sicut habet Act. i. vbi perus in

ducit istū versum de iudeis sūlter vñ fuit: q̄r frāsij ab eis
in sacerdotiū t̄ gētēles bñt sacerdotiū t̄ ep̄icopatiū. Ter
tia pena est mōstpalis: de qua subdit.

C Fiant filij eius orphani: t̄ v̄ror ei? vidua
(Fiat si. eius orpha.) q. d. moriant̄ t̄ q̄r etiā p̄ mortē ma
tris possunt fieri orphani: determinat q̄ de morte patris t̄
nō de morte matris intelligit cū subdit (t̄ v̄ror ei? vidua)
qd̄ sit p̄ mortē viri qd̄ plani est de iuda t̄ etiā de iudeis
q̄r multi eorum interficti sunt a Tyto t̄ vespasiano Exo.
xxij. Percutia vos gladio t̄ erunt v̄proes vestre t̄ filii ve
stri pupilli. Quarta pena est punitio filiorū q̄ in plures di
uidit penas. Prima est instabilitas: vnde dicit.

C Nutantes transferantur filij eius t̄ men
dident t̄ ejiciantur de habitationibz suis.

C (Nu. t. f. e.) de loco ad locū. Scđa pena est mendicitas:
vn̄ addit (t̄ mendicit̄) h̄ sustinuerūt filiū iude t̄ filiū iudeo
rū in captiuitate sua q̄r capti sunt a Tyto t̄ Vespasiano.
S̄ h̄ duo p̄nt q̄ri: p̄mo q̄d faciat ad penā patrū iā mortu
orū pena filiorū vñcētū. Scđo q̄r pro p̄ctō patrū puni
tur filij: videf̄ em̄ iniūstia cū scriptū sit Ezech. xvij. Fi
lius nō portabit iniūctatē patrū Ad p̄mū dicendū est q̄ pa
tres mortui in h̄ affligunt q̄ timēt filiū suis: q̄r cū eos nō
videat secū in pena: nec cū bonis in glā: sicut diues laza
rū t̄ abraā Lu. xvj. Timēt ne tandem veniat cum eis in to
mēta: t̄ h̄ timere est eis pena. Ad secūdū dicendū q̄ filiū
nō portat iniūctatē patrū vt puniat eternaliter p̄o patre: sed
qñq̄ punit̄ t̄paleriter p̄ eo licet ip̄e nec peccauerit cū patre
si vñ unitet patrē in p̄ctō tūc t̄ t̄paleriter t̄ eternaliter puni
tur: vñ bñ debuerūt puniri filiū iude t̄ v̄ror ei? q̄ ea come
debāt q̄ ip̄e dño furabat: t̄ filiū eoz iudeorū: q̄r p̄es fece
rūt xp̄m occidi t̄ filiū ei? resurrectionē voluerūt sepelire:
vñ bñ eis accidere debuit q̄ t̄ ip̄i im̄pcati sunt sibi Mat.
xvij. Sanguis eius sūg nos t̄ sup filios nr̄os. Tertia pe
na filiorū fuit amissio possessionū: vn̄ dicit (t̄ ejiciantur de
habitationibz suis) i. de possessionibz immobilibz. Quar
ta fuit amissio mobilū qd̄ sit duobus modis. s. p̄ fraudez
t̄ p̄ violentiam: de primo dicit.

C Scrutator fenerator omnez substantiam
eius t̄ diripiāt alieni labores eius.

C (Scru. f. o. sub ei?) qd̄ forte ad līam fuit vñ de sbstātia
quā iudas dimiserat filiū suis. De scđo addit (t̄ diripiāt
alieni labores eius) hoc fecerūt romani t̄ successoribz iu
dei t̄ alijs iudeis vel mystice (fenerator) spūalis est dyabo
lus q̄ p̄ctm datad vñrā: vel ip̄e etiā dñs dī fenerator q̄
comittit talentū sūt ad vñrā Math. xxv. t̄ Luc. xix. De
vtrqz istorū p̄t dici (scrutet fenerator o. s. eius) iude ei
iudei: q̄r deus in iudicio districte requiret qd̄ ei cōmisit: t̄
dyabolus puniet p̄ omni peccato. Quarta pena est de
fectus cōsolationis que sit duobus modis. s. adiuuādo t̄
cōpatiendo: t̄ de his duobus subdit.

C Non sit illi adiutor nec sit qui misercatur
pupillis eius.

C Nec sit qui misereat pupil. Quinta est defectus t̄ an
nibilatio ipsius posteritatis: vnde subdit.

C Fiant nati eius in interitū: in generati
one vna deleatur nomen eius.

C (Fiant nati eius in interitū) s. vt nō habeat posteros nō
si vñ generationē. q. d. si habeat filios non habeat nepo
tes. Determinatis penit̄ ostendit q̄ iudas t̄ iudei mali p̄
nit̄ nō t̄m fuerūt p̄p̄is peccatis: sed etiā p̄o peccatis p̄
renti: vnde dicit.

C In memorā redeat iniūtas patrū ei? in
cōspectu dñi: t̄ p̄ctm matris ei? nō deleat.

C (In me. re.) s. vt puniat̄ in eo (iniūtas patrū eius) s.
iude vel populi iudeorū (in cōspectu dñi) vt vindicet eaz
in eū. de iuda aut̄ p̄rie dicit (redeat) cum eū iudas erae
verus discipulus domini t̄ charitatē habebat quasi recel
serat iniūtas patrū eius de cōspectu domini ēstum ad
ipsum: quia si perseuerasset nō fuisse punitus p̄o ea: sed

cum ipse discessit a dño et ad patrum iniuitate reversus est ipsa iniuitas patru quā ipse imitatus est rediit in conspectu dñi in memoriā ut in ipm vindicare: sīlē vindicat in alios qui patru p̄cā imitan̄. in talibus cīm locū habet qd̄ dicit dñs Exo. xx. Ego sum dñs deus tuus fortis zelotes visitas iniuitate patru in filiis in terciā et quartā generationē qd̄ de quibus intelligi debeat addit corū q̄ oderunt me: qz in eos qui ad eum pertinet et ipm diligunt nō visitat p̄cā patru. Nam de talibus dī Ezech. xviii. et dictum est Filius nō portabit iniuitate p̄is (et p̄tū mīris eius) ad līam vel synagoge (nō telet) in eo s̄ vigeat ut puniat. Sic habuimus penas iudei et iudeor̄ taz spūiales q̄ tpales quas in p̄nti sustinuerunt: deinde assignat p̄pha vel ipse xp̄s alias penas quas in futuro sustinebunt:

Prima est eterna damnatio: vñ dicit.

¶ 14. **Fiant cōtra dñm semp et dispereat de terra memoria eorum: p eo q̄ nō est recordatus facere misericordiam.**

Fiant. s. p̄tā eorum (cōtra dñm). i. corā ipso ab oppositis et vinciet (temp). i. in eternū: ipsi etiā fient (contra dñm) semp p̄ malam voluntatē deo p̄tria quā habebūt damnati Eccli. xl. Erit iracūdia p̄seuerās et p̄ctio. Scda est amissio glorie: vñ addit (et dispereat de terra memoria eorum). s. de terra viuentib⁹ Deut. xxv. Dementio q̄ fecerit tibi amalech in via qñ egrediebaris de egypto: vox pōt esse dei p̄is ad filiū. Amalech lingens sanguinē interpretat et significat iudam et iudeos qui sanguine xp̄i et mortem eius audeo quesierunt. et xp̄s memor erit quid isti fecerunt ei in via. i. in vita sua qñ egrediebaris de egypto. i. de mīdo Job. xvi. Exiui a p̄e et veni in mundū: iterum relinquo mundū et vado ad patrem: hic dixit discipulis in cena audiente iuda qui postmodū insidiatus est ei in via cū iudeis: et ip̄ se tradidit cum: et ipsi interfecerunt eum p̄ manus gentilium et sequit ibi Deut. xxv. Deleb nomen ei sub celo caue ne obliuiscaris: et oñdit quare ita punitus fuit iudas et iudei Prima cā fuit obduratio p̄trā dei misericordiā quā notat cuz dicit (p eo q̄ nō est recordatus) ipse iudas vel p̄pls iudeorum (facere mihi) qz iudas illa q̄ deberet dare pauperibus sicut dicebat ei dñs surabat et dabant uxori sue et filiis in ipm etiam xp̄m tam ipse qz iudei nō sūt recordati facere mihi: q̄ tot eis miseras fecerat curādo infirmos eorum et docēdo et pascēdo eos. Scda cā est crudelitas. de q̄ addit

¶ 15. **Et p̄secutus est hoīem inopem et mendicū: et compunctū corde mortificare.**

C Et repete, p eo qd̄ (p̄secutus est) tam iudas qz p̄pls. (hoīem inopem) videlicet xp̄m qui ita fuit inops et non haberet ubi caput reclinaret (et mendicū) qui a samarita, na aquā petuit (et p̄punctū corde). i. qui p̄patiebas petis hoīm: hunc inqua p̄secuti sunt (mortificare). i. et mortificare. hec oia ad crudelitatem p̄tinet. spūialis autē possimus in h̄ versu sex mala et reprobanda in iuda et iudeis: et econtrario sex bona et approbanda in xp̄o (p̄secutus est) ecce p̄secutio in iudeis (hoīem) ecce inbūanitas (inopē) ecce crudelitas (et mendicū) ecce p̄tumelia (et compunctū) ecce inclemētia (mortificare) ecce homicidū. Item (p̄secutus est) ecce patiētia in xp̄o (hoīem) ecce mansuetudo (inopē) ecce paupertas (mendicū) ecce verecūdia (compunctū) ecce cordis afflictio (mortificare) ecce passio: post hoc addit: et alias causas quarū prīma est ardēns amor peccati. unde dicit.

¶ 16. **Et dilerit maledictionē et veniet ei: et noluit bñdictionē et elongabit ab eo.**

C Et dilexit maledictionē. i. p̄tū er quo sequit maledictionē: de maledictōe iudei Matth. xxv. Ueboi illi p̄ quē filius boī tradet: de maledictōe iudeor̄ Matth. xxvii. Sā quis eius sup nos tē. (et veniet ei) Matth. xxvii. Veniat sup vos oī sang. iustus tē. Scda cā est cōtemptus boni spūialis: vñ subiungit (et noluit bñdictionē) iudas noluit illam bñdictionē de qua Matth. v. Beati paupes spū: q̄ et haberet pecuniam primo fuit latro: et deinde proditor.

Math. xxv. Quid vultis mībi dare et ego vobis eum trādam. Iudei etiā noluerūt illā bñdictionē. De qua Job. x. Beati qui nō viderūt et crediderūt. Et Luce. x. Beati oculi qui vidēt q̄ vos videtis (et) qz noluit (elongabit ab eo) qz bñdictio fidei gentibus data est et ab eis q̄ nolebāt eā ablata. Eccl. xiiij. Qm̄ indignos vos iudicatis et in evite ecce pertinet ad gentes Matth. xxiij. Miserebit a vobis regni dei et dabit gēti faciēti fructū ei⁹: vñ p̄ iacob signat p̄ples gētilis q̄ supplantauit esau. i. p̄plim iudicātū in bñdictione. Tercia cā est generalitas p̄cti: qz iudas et iudei pecauerūt in corpe et in sensualitate et in rōne. vñ dicit.

¶ 17. **Et induit maledictionē sicut vestimentū tū et intravit sicut aqua in interiora eius: et sicut oleum in ossibus eius.**

C Et induit si. ve. in quo qz induit vestimentō ad corpus p̄tinet p̄tū corporis intelligit (et intravit) eadē maledictio. scz p̄tū (sicut aqua) diffundēs se (in interiora eius). i. in aiam q̄tū ad sensualitatē (et sicut oleū) qd̄ penetratū est et delectabile (in ossibus eius). i. in rōne q̄ p̄ ossa intelligit: qz sicut in ossibus est fortitudo corporis: ita in rōne est fortitudo aie. Quarta cā est gloriatio de p̄ctō que notatur cum dicit.

¶ 18. **Fiat et sicut vestimentum quo operit: et sicut zona qua semp p̄cīngit.**

Fiat ei. s. iude vel p̄plo iudeor̄ illā maledictio (sicut vestimentū quo opit) Idem videt dicere q̄ supra induit maledictio (sicut vestimentū) s̄ differt. Nam supra dicit (induit) et tunica: hic vñ dī (sicut vestimentū q̄ opit) scz et pallio qd̄ qz sup ceteras vestes appetit intelligitur opiri maledictōe: et pallio qui de iniuitate in conspectu boīm gloriāt. Quinta cā est p̄mpitudo ad peccandum: vñ addit (et sicut zona qua semp p̄cīngit) Zona cīm nos p̄cīngimus et p̄mpit simus: ille ergo habet maledictōen p̄cti. sicut zonā qui p̄ctū suū iam traxit in p̄suetudinem p̄ quā sit babilis et p̄mpitus ad peccandum: et hoc non soli iude p̄uenit s̄ multis alīs. vñ subdit.

Hoc opus eorū qui detrahūt mībi apud dñm: et qui loquunt mala aduersus animā meā.

Hoc. s. induere maledictionē sicut vestimentū et cetera q̄ p̄dicta sunt (est opus eorum) oīm (qui detrahūt mībi tē.) vel sic possumus p̄tinare supra enumerauit, multas penas iudei et iudeor̄. hic vñ oñdit q̄ oīa illa acciderēt eis. ppter infidelitatē: vñ addit (hoc). s. totū qd̄ p̄cedit est (opus eorū q̄ detrahunt mībi apud dñm). q. d. q̄ mībi detrahūt p̄ infidelitatē nō credētes q̄ vera sit me q̄tū ad diuinitatē et q̄tū ad būanitatem faciūt supradicta. illi vñ q̄ nō creditū ipm cē equalē p̄i et qd̄ verbū erat apud tē detrahūt ei⁹ diuinitatē: et detrahūt (apud dñm) et nō tñm istoz s̄ (et eoz q̄ loquunt mala aduersus aiam meā) detrahētes būanitati sicut appollines q̄ dixerūt xp̄m esse asichen. i. si ne metes sine aia sicut et maniche⁹ dicebat ipm nō assūm, p̄sisse corp⁹ vez s̄ fantastici. Itē aduersus aiaz xp̄i mala loq̄bāt q̄ dicebāt eū inuitū tradidisse aiaz et nō bīc p̄tāte resurgēdi s̄ illud Job. x. P̄tāte b̄abeo ponēdi aiaz meā et p̄tātem bēo itē su. cā. Moralē bic describūt calamita test et miseria p̄tōrōs (p̄stitue sup eū p̄tōrō) s. malū platū li platū sūt qd̄ magna vel maria miseria ē pena cīm magna ē bīc plā a deo in pētū cupidū vel auar: s̄ maior ē bīc stultū platū maria aīm nam subdī bīc p̄niciosem. De p. ii. Paral. xij. Nō stillabit furor me⁹ torum sup irlm p̄ manū sysach. Verūtēt seruit eīt sciāt distatia seruitutis mee et fuitutis regni terraz. De scđo Zach. xj.

Sume tibi vasa pastoris stulti: qz ecce suscitabo pastorez in terra qui derelicta nō visitabit disp̄sum nō queret et cōtritū nō sanabit: et id qd̄ stat nō enutriet et carnes p̄nguit comeder: vngulas eorum dissoluet: ecce descriptio stulti p̄lati. De p̄niciose Job. xxxiiij. Qui regnare facit hypocri, tam. ppter peccata populi Neemie. ix. Fruges eius mul, tiplicant regibus qz posuisti sup nos. ppter peccata nřa, et pecoribus nřis dñantur: et iumentis nostris fm volun

L 5

Psalmus

tatem suam et in tribulatōe magna sumus. Ecōtra bñdīctio dei est habere bonū placū. q. Paral. ix. Quia em̄ dili-
git deus nřl' et vult seruare eum in eternū. idcirco posuit te
super eum regē ut facias iudicia atq; iusticiā. lequit et post
qđ malū placū haberet: qui videlicet nō custodit oves ab in-
vasione lupi ut mortis lupi infernalis exponat: vñ ad-
dit (et diabolus stet) et ei aduerseret (a textris eius) et nō
permittat eum aliqd dextrū opus facere Zach. iii.

Sathan itabat a textris eius et aduersaret ei. Et nota qđ diabolus
quibusdā est a sinistris: quibusdā a dextris: quibusdā ante
faciem: quibusdā post tergū: quibusdā supra: quibusdā
infra. A sinistris est illis qđ p̄sequit in ep̄alibus sicut Job
i. 7. ii. A dextris illis qđ p̄sequit in sp̄ualibus: ante faciem
eis qui versutiae eius cauet Ezech. xxix. Ante faciem regis
tedi te. A tergo est illis qui nō p̄uidet Proverb. iii. Vtia
impiū tenebrosa nesciunt ubi corruunt. Supra aut̄ est eis
qđ culcat Job. xx. Cadent et venient super eum horribiles
P̄s. Misericordia mei deus qđ culcauit me homo. diabolus.
De quo Matth. xii. Inimicus homo h̄ fecit. Intra-
Et sub pedibus est e s qui eum p̄culcat Rom. vi. Con-
teret dñs satanam sub pedibus v̄is. P̄s. Supplantati
insurgētes in me subetus me: et ibidem. Cadent subitus
pedes meos. maxime aut̄ in die iudicij stabit dyabolus a
textris p̄tōris et accuset eum ne ad dexterā dei colloceſ
vñ sequit (cū iudicat). s. in die iudicij (creat) a facie dñi.
(Cedematus) illa s̄nia Matth. xv. Discedite a me ma. in
igne ceter. Item creat de puentu iustorū: vñ qđ dñ Leuitici
xxviii. Educ blasphemū extra castra: et lapidet eū vniuer-
sus pp̄ls: tunc aut̄ ita electi clamabūt et non exaudierūt si
cuit dñ Prover. i. vñ sequit (et oīo eius) qua tunc dicet cū
satuis virginibus: dñe dñe ap̄i nobis (sicut in p̄tō). i. nō
tm̄ utilis h̄ etiā abominabilis et p̄tō Prover. xxvii.
Qui declinat aurem suā ne audiat legem dñi eius erit ex-
ecrabilis. Notandum aut̄ qđ etiam in p̄nti sit oīo in p̄tō p̄
pter quinq; causas: videlicet ppter ironibilitatē peten-
di Iac. iii. Petitis et nō accipitis eo qđ male petatis. Hu-
manā impatiētiā Ione. iii. Petuit aie sue ut morereſ.
iii. Reg. xix. Sufficit mibi dñe tolle aiā meā. Infidelita-
tem Elsa. xlv. Rogant deum nō saluātem. Indignitatem
celebrātis. s. Lox. x. Prober seip̄m homo tē. Greg. Lum-
is qui displicet ad intercedendum mittit irati iudicis ani-
mus ad deterioria, puocat. Negligētiā Hiere. xlviij. Ma-
ledictus qui fecerit opus dñi negligenter (sicut dies eius
pauci) hoc accidit frequenter de p̄tō vñ qđ supra dictuū
est. Cūri sang. et dolō: nō dīm. di. su. Eccl. vii. Nō sit bo-
num impio nec plongent dies eius Prover. x. Dies im-
piōrum breuiabunt. Et nota qđ dicit (pauci) nō parui: quia
dies bonorum parui sunt et nō parui multū: sicut dicit Ja-
cob Ben. xlviij. Dies pegrinatōis mee. cxix. annorū sunt
parui et mali Zach. iii. Quis despexit dies paui. parui
igit̄ sunt dies bonorum et nō multū sunt: vñ illud Ben. xxv.
Mortuus est abraham plenus dierum. etiā boni habent
dies multos. vñ illud Sap. iii. Consummatus in breui
expluit tpa multa (et ep̄atum eius ac. alter). i. dignitateſ
et coronā quam forte prius p̄ aliqua bona opa meruerat
Apoc. ii. Tene qđ h̄es. s. bona opa nō pde p̄ sequēs p̄tō:
qđne ali⁹ accipiat coronā tuā ad l̄ram hic maledicit ma-
lis ep̄is et platis (sicut) inquit (dies eius pauci: et ep̄atum
eius acci. alter) qui. s. id facit qđ ad officiū ep̄i non p̄tinet
et hoc ad l̄ram sit aliquoties et bonū eset qđ frequētus fi-
eret Eccl. x. Sedes ducum sup̄borum destruxit deus et se-
dere fecit mites p̄ eis. s. qui opera pietatis faciant curan-
do et sanando subditos. malus em̄ platus est fucus plan-
tata in vinea dñi. De qua Luc. xiiij. Ecce tres sunt anni ex
quo venio querēs sicum in fculnea bac et nō inuenio: suc-
cide ergo istam et quid terrā occupat. Fructus trium an-
norū est iste te quo dixit dñs petro Job. xl. Pasce ag-
nos meos: pasce agnos meos: pasce oves meas scilicet tri-
plex pastus verbi: pastus exempli: pastus tpalis subditi
si in plato nō inueni iste triplex fructus frustra terrā oc-
cupat et succidēlus est: ppter hoc dicit dñs Elsa. xxij. Va-
det ingredere ad eum qui habitat in tabernacula ad som-

nam p̄suppositum templi et dices ei: quid tu hic: aut̄ qua-
si quis hic tē. et subdit: ecce dñs asportari te faciet sicut as-
portat gallus gallinarius (sicut filii eius orphani et uxor
eius vidua. filii platorum sunt subditi et ecclesia et melius
est istis filiis et sunt orphani et uxori et sit vidua. qđ placū
malum habeat. Item filii cuiuslibet homis sunt eius opera
uxor est antina. dñs tñ principaliter est pater istorum fili-
orum et sp̄ous huīs uxoris. qđ filii nō possunt generari
nec sponsa cōcipe potest nisi ipso principaliter opante: fili
li ergo sunt orphani: qđ non sunt dei opa: uxor est vidua
qđ a sposo deo separat p̄ peccatum Job. xxij. David ste-
relicet et que nō part et vicie nō bene fecit: vel de filiis. i.
de imitatoribus malorum possunt intelligi p̄dicta Judas
discipulus xp̄i et ep̄s fuit: et ideo malos epis signat quoz
filii sunt subditi vel imitatores: vel etiam nepotuli. de qui
bus Job. xxj. Sublimati sunt imp̄i p̄ficiatq; diuitijs. se-
men eorum p̄manet coram eis. spinquoū turba. i. nepo-
tum in cōspectu eorum: uxor eorum. i. ecclesia. de qua et in
qua deberent generare filios sp̄iales. sed multi nō haben-
tis membrū generatiū accipiunt hanc p̄rem contra le-
gem Deut. xxij. Non intrabit eum cibus attritus vel am-
putatis testiculis et absiso veretro ecclesiam dei. vñ meli-
us esset ecclesie qđ esse vidua qđ p̄ tales maritos haberet
ideo dixit xp̄eta (sicut filii eorum orphani et uxori. vidua)
de quibus etiam subdit (nutantes transferant filii eius et
mendicent) ipsi enim sunt nutrētes. i. fluctuātes et instabiles
in p̄posito Job. vii. Et cum mutaret nullumq; daret pe-
tentis respōsum. dixit ei angeli. Noli timere: sunt etiam nu-
tantes ut eborū: et dormientes et furosi. sicut de dñi. i.
Reg. xij. Collabebat inter manus eorum trāscerant a mi-
lio cum moriunt et serant in inferno: vt Luce. xvij. dicit de
diuite qđ mortuus est et sepultus in inferno (et mendicent)
ibi sicut ille diues qui sicut gutta aquae: nec tñ babere po-
tuit: h̄ est amara mendicitas Prover. xx. Propter frigus
piger arare noluit mendicabit ergo estate. s. in ardore ge-
bene et nō dabis ei: et possent dicere mali diuites. nos bñ
sumus hic in diuitijs et in delicijs nostris nō mouebimus
nos. ppter hoc subiungit qđ violenter expellent: vñ dicit:
(et ehezā tē habitacionib⁹ suis) sez de diuitijs et deli-
cijs et palacijs que habitare se diu putabant. Exemplum
Luce. xij. dicebat diues. Anima mea multa habet bona
deposita in annos plurimos: quiesce: comedere: bibere: epula-
re. Sicut aut̄ deus. Scilicet hac nocte repetent animā tuā
a te. P̄s. Fiat habitatio eorum deserta et in tabernaculis
eorum non sit qđ inabitet Hiere. xxij. Ut qui edificat do-
mum suā in iniustitia et cenacula sua nō in iudicio (scrū-
te fenerator omniē substantiam eius) hoc ad l̄ram alii
qđ accidit: qđ mortuo diuite iudei calumniant et vexant
heredes eius et imponunt ei quod ab eis reperiat ad vſu
ram: vel (fenerator). i. princeps qui est feneris occupator
et in veritate vſurarius est: qđ p̄mittit vſurarios dare ad
vſurā et p̄tēps est eoruū: iste scrutat omnē subam diuitis
mortui: qđ in multis locis h̄ est p̄suētudo qđ cū mori di-
ues hō statim tota sua eius accipit ī manu ei⁹: et dñ qđ vſu-
rari⁹ erat: vñ ad regē p̄tinet sua eius et sic accidit qđ seq̄t
(et diripiāt alieni labores eius). s. bebelli⁹ et milites Lu. xij.
Que aut̄ parasti cuius erat. Eccl. x. Cum mori hō bere-
ditabit serpētes. i. demones de aia sua. bestias. i. p̄ncipes
te pecunia sua et vermes ad l̄ram de carne sua. vel de dia-
bolo intelligi pot̄ qđ est fenerator dñs p̄tō ad vſurā mo-
mentaneā delectationē et exigēs penā eternā. qđ scrutatur
etiā oēm l̄bam. s. ipsa bona opa si forte inueniat ibi aliqd
latēs p̄tō. vñ significat p̄ laban qđ querēs ydola sua scruta-
tus est totā suppellecile iacob Ben. xxij. Scrutare qđ
qđ tuorū apud me inuenieris auctor. et p̄misit an apud quē
cūq; inuenieris deos tuos neceſ corā fratribus nr̄is: sic
apud quēcūq; inuenient fuerint ydola p̄tēps necabū gladio
vltōis dñe corā oīb⁹ qđ erūt p̄gregati ad iudicium: et tūc (di-
ripiāt labores ei⁹). s. demones Prover. v. Ne des ali. ho-
tuū. et an. tu. crudeli ne forte ipseā virib⁹ tu. et la. tu. sint ī
tomo aliena et gemas ī nouissimis. Posset āt aliq; cogita-
re qđ ī morte vel ī iudicio b̄et amicos qđ enī iuvarēt: vñ

Fenerator
qđler de vi
abolus

Morali p̄-
lati sunt ab
officio am-
mouēdi: et
cos aliquā
animouet
dñs ppter
eorum de-
merita.

etera hoc bñ sequit (nō sit illi adiutor) hoc verum est: qz post mortem nō habet homo adiutorem: nisi bona opa si forte fecerit ea: nec sūt in die iudicij. **U**nī Harlaaz narrat exemplū de tribus amicis quo m̄ primus dixit amico suo in necessitate posito. qz dñs suus volebat qz redderet ei rō nem villicatois sue qz nō iuvaret eum nisi de uno lucteo. **S**cōs dixit qz tñ iret cum eo usq; ad medianam viam. **L**er cius de quo minus cōfidebat dixit qz iret cū eo ante dñm suū t̄ staret p eo t̄ faceret pacem eius: t idem exponit di cens: qz primus est m̄ndus qui nō dat nisi lucteu in mor te qz boiem deo oportet reddere rōnem villicationis sue. **S**cōs amicus est parentela eius qz ipm deducit vsq; ad se pulchrum tm. **L**ercius est opus misericordie t bona opa que facit homo que si habet tutū eum faciēt coraz deo hoc est qd de peccatore qui istum terciū amicum non habet: dicit (nō sit ei adiutor) **E**sa. x. Quid facietis in die visitatio nis t calamitatis de longe venientis ad cuius confugietis auxiliū. t vbi derelinquetis gloriam vestrā (nec sit qui mi scereatur pupillis eius) in presenti. ad litteram accidit hoc de pupillis diuitiū malorum: supra eñ diximus pupillos sive orphanos esse opa que nō sunt ex deo. s. peccata de q bus addit (sunt nati eius). s. mala opa ipsa in interitu. s. ipsius qui ea fecit causa erunt mortis eterne. **A**nde dicit dñs **J**ob. viii. In peccatis vestris morientini **R**oma. vi. Supendia peccati mori: s de bonis dicit aplus. i. **T**h̄m. ii. **S**alvabit p filiorum generationem: vñ ostendit hic qz bñ tales filios nō habent: vnde addit (in generatōe vna) scz in opibus factis in uitate fidei t charitate (deleatur nomen eius). q. d. nō habeat istam generationem qz vna t sola saluat boiem t ascribi facit in numero beatorum in libro uiuentium. **P**o. Generatio rectorū bñdicet **Luc.** x. Gaudete qz nomina via scripta sunt in celis: s ecōuerso possunt lugere reprobi: qz (in generatōe vna deleat nomen eorum) sū illud Delant de libro uiuentium. t cum iustis non scriban: vbi ergo scriben: **S**olutio. **H**iere. xvij. Recedentes a te in terra scriben: qz vñ plerumq; peccat bo mises t moriunt in peccatis: vel ppter negligientiam platorum vel ppter malum exemplū ipsorum: ideo bñ de pecato t pena platorum subdit (in memorā redeat) vt puniat: qz modo videt obliuioni tradita cum dissimulatur. (Iniquitas patrum eius). i. platorum (in aspectu dñi) et bñ redibit in memorā: qz (a filiis suis) accusabunt **S**ap. viij. Et iniquis eñ oēs filij qui nascent testes sunt nequicie aduersus parētes in interrogatōe sua **Ecc.** xxj. De pa tre impio querunt filij qm̄ ppter illum sunt in opprobrio (t peccatum matris eius). s. ecclesie (nō deleat) qd est illa scisma **J**ob. ix. Scisma erat inter eos: qd significatum est **G**en. xxv. vbi dī de rebecca qz collidebant paruuli in vtero eius. Per Rebeccam intelligit ecclesia cuius filij collidunt p scismata t dissensioēs t vere redibit in memorias iniquitas patrū (t peccatum matris) nō delebit: qz semp erunt in oculis dñi. vñ sequit (sunt cōtra dñm semper). i. semp sine in cōspectu dñi **Deut.** xxxij. Mōne hec condita sunt apud me. **P**o. **V**ultus dñi sup sa. ma. vt p. de ter. mēriā eorū. hoc est qd h̄ subdit (t dispereat de terra memoria eorum) memoria eñi malorum boim perit: non tm de terra uiuentium: s etiam de terra morientium: sū qz dicit in po. **D**erit memoria eorum cum so. s. cum sonitu campanarum in obitu: qz post qz sepultus est nō est qui faciat memoriam eius **Ecc.** x. **P**erdidit deus memoriam superborum t relinquit memoriam humilium sensu. t causam subiungit (p eo qz nō est recordatus facere misericordiam). s. dare elemosynam paupibus qd si fecisset paupes faceret memoriam de ipso in terra morientium t in terra uiuentium. **D**e primo **Acf.** ix. Circumderunt petrum omnes vi due flentes t ostēdentes tunicas t vestes quas faciebat illis dorcas. **D**e scōo patet in legenda sancti Martini: qz cum dedisset paupcri partem sui pallij. noce sequenti vi dicit iustum in celo dicētem. **M**artinus adhuc catbecumini. nus hac me ueste conterit **Prouer.** x. Memoria iusti cuz laudibus nomen impiorum putrefactet: t hec accident im pio (p eo qz nō est recordatus) quasi lectionē (facere mi,

sericordiam) banc lectionē legit magister noster **M**ath.

ix. Discite quid est misericordiam volo t nō sacrificium.

Cōtra p̄la

tos t deri
cos nō mi
scricordes

coricordes est banc lectionem deberent recordari clerici t plati qui se dicunt discipulos dñi quia t ipsi p̄cipue legit et sunt plures qui eam aliter repetunt qz legerit eam magi ster. **D**ixit enim **E**stote misericordes: nō dixit loquimini.

multi vñ de ea loquunt t nō sunt misericordes: vñ t hic

dicit (nō est recor. fa. imsericordiam) nō dicit dicere vel lo

qui de ea. t adhuc aliquo modo sustineret pauperes si p latiſ t clericis sufficeret subtrahere eis bñficiū miseri

cordie s nō sufficit eis uno cum immisericordia additū ty

rannidez calumnie t rapine vñ subdit (t psecutus est bo

mūm) nō diuitem: qz nō audet: sed (inopem) qui nutri

re nō audet: eo qz nec opes nec opem babet **A**sa. iiiij. Qua

re attentis pp̄lin meum t facies commolitis: aliquā autē

homo inops supbus est: vnde nō est ita mirum si aliquis

psequat eum cōtra hoc bñ dicit (t mendicū) qui men

dicare non erubescit: in quo nota humilitas. qñq etiā in

ops t mendicū lasciuus pōt est t insolens vnde t per

secutionem aliquam merec: s de isto dicit (t compunctū

corde) magna ergo malitia est psequi boiem destitutum

omni ope t cunctis opibus humiliiter mendicantē: t cor

de afflictum t dolentem: s adhuc euadere posset iste pau

per si nō ad mortem psequerent eum: vnde addit (mortificare).

q. d. ad mortem est ista psecutio platorum in sub

ditos pauperes t médicos t afflitos corde. **A**nde **M**ichee. iiiij. Audite principes domus iacob. s. principes terre

ni t duces domus israel. s. plati ecclēsie: nunquid vestrum

est scire iudicium qui odio babetis bonum t diligitis ma

lum. qui violenter tollitis pelles eorum desup eos t car

nem eorum desup ossibus eorum qui comedunt carnes

pp̄li mei t pellem eorum desup excoriauerunt t ossa eorū

cōfregerunt: nō dicit qz auferant eis pecuniam vel vestes

suas: qz ista sunt accidentalia t qñq supflua: sed dicit pel

lem t carnem t ossa qz sunt substantialia: sine quibus ho

mo vivere nō potest: p que intelligit illud modicum sub

stantie qd habent paupes qd qui auferunt ab eis auferunt vi

tam. t sic psequit eos ad mortē **Ecc.** xxvij. Panis egen

tūm vita pauperum est qui defraudat illum homo san

guinis est qui auferunt in sudore panem quasi qui occidit p

panum suum: nec soli auferendo que habet paupes pse

quunt eos plati t clerici s etiam nō tribuendo eis bona

ecclēstica que ipsi detinent. **A**nde sup locum illum **L**u.

xij. **D**ominis cuiusdam diuinitis vberes fructus ager attu

lit dicit **Amb.** Proprium nemo dicat quod commune est

plusq sufficit sumptum violenter obtentum est. Item

nō maius est crimen habeti tollere qz cum possis t abun

dans sis indigētibus denegare esurientū panis est quem

tu detines: nudorum indumentum est qd tu reclidis. misere

rorum redemptio t absolutio pecunia quā in terra fodis

taneorū ergo scias bona inuadere quārum possis p̄stare:

qd velis. i. vitiani velis (t dixerit maledictionem). s. pec

catum vt supra dictum est **M**ichee. iiiij. Audite principes

domus iacob t duces domus isrl qui odio babetis bonū t

t diligitis malū. t ideo (t veniet ei) **M**alach. ii. Maledic

cam bñdictioñibz vñs t maledicam illis qm̄ nō posuit

sup cor (t noluit bñdictioñē) ḡte dei. **P**o. Et nō dixerunt

qui p̄teribant bñdictioñē dñi sup vos (t ideo elongabit ab

eo) **Deut.** xxx. in si. Testes inuoco bodie celū t terram qz

posuerim vobis vitā t bonū bñdictioñē t maledictionē

in vobis. ergo est eligere qd volueritis t maledictus est qz

patrem suam facit deteriore **Ecc.** xv. Apposuit tibi ignē

t aquā ad qd volueris porrige manum tuā ante. boiem

vita t mors bonū t malū qd placuerit ei dabif illi: t ostē

dit qui diligit maledictionē qz ostēdit eam exterius in cō

uersatōe: vñ dicit (t induit maledictionē sicut vestimentū)

vestimentū munit t ornat: sic peccatum munit ho

mines contra teumne teus ad ipsos attingat. vñ supra.

Quis deducet me in ciuitatē munitā **S**ap. i. In maliuo

lam aīam nō introibit sapia dei: nec habitabit in corpore

subditō p̄tis. Item munit p̄ frigus timoris dei. **P**o. **M**o

P
tū quō dē
peccatum

Psalmus

est timor dei ante oculos eius inquitate sunt vie illius in
oī tpe. Item ornat boiem ētum ad opinionē suorū sumi-
lum. Un̄ dicit Aug. Fingebā me fecisse qn̄ qd̄ nō fecerā
ne quanto immōcēto: tato viderer abieciō. B̄ vestimentū
texit diversis tūlis p̄tōz variaē p̄ adiumentōes p̄tōz de
hoc vestimēto dī in ps. Operi sunt iniquitate t̄ impīte-
te sua. T̄ Judas in ep̄la oītētes eam q̄ carnalis est macu-
latā tunica. Esa. ix. Vestimentū mixtū sang. erit incōbus.
t̄ ci. ig. nec t̄m ostētāt eā in p̄uersatōe: s̄ t̄ p̄tinue respic̄t
in cogitatōne a amplectiō in affectiō. hec duo sunt signa
amoris. De prima dicit (t̄ intravit sicut aqua in interiora
eius) t̄ sed a addit (t̄ sicut oleū in ossib⁹ eius) p̄ interiora
eū cogitatōne intelligunt p̄ ossa q̄ fortiora sunt affectiōes
p̄nt intelligi iniquitas. ergo siue maledictio peccati sicut
aqua interat interiora cogitationū. aqua eū defacili intrat
in ventrē euiscerat infrigidat corruptionē generat. sic pec-
catū cito cadit in cogitatōe. Gen. viii. Genius eū t̄ cogita-
tio humani cordis in malū. p̄na sunt ab adolescentia sua
euiscerat Greg. Cum luxuria semel mentē inuaserit nullū
bonū cogitare p̄mitit: infrigidat a calore amoris dei. Hie-
re. vi. Sicut cisterna frigidā aquā. sic frigidam fecit mali-
ciam suā. Corruptionē generat. Ps. Corrupti sunt t̄ ab-
hominalibes facti sunt in studiis suis. Item (sicut oleū
intrat in ossibus) affectiōes p̄ p̄fēlū. oleū em cum cadit
suawiter cadit t̄ diffundit: nec sentit: q̄r tumultū nō facit
sic p̄tēn furtim intrat in affectum t̄ p̄fēlū anteq̄ senti-
atur. Un̄ Prover. xxiiij. Ingrediet blandē s̄ in nouissimo
mordet ut coluber. t̄ sicut regulis venena diffudit. Itē
oleū lubricare facit. i. cadere in terrā. sic p̄tēn in infernum.
L̄ren. iiiij. Lubricare fecit vestigia mea. Itē oleo inungūt
pugiles diaboli. ps. Oleum p̄tōris nō impinguet caput
meū: q̄ vñcti sunt oleū nō p̄nt capi: q̄ semp labuntē de ma-
nibus volentū cape: sic hoies vñcti oleo adulatiōis non
p̄nt capi a dño nec ab aliquo corrigēt. Ps. Qm̄ laudat
p̄tōr in desiderijs aīe sue. t̄ iniquus bñdic̄t exacerbavit
dñm. p̄tōr. l. magis t̄ magis peccādo. vn̄ dñs vel vir in-
stus dimitēt p̄tōres fm̄ desideria cordis sui subdit (fiat
ei) p̄tēn (sicut vestimentū q̄ op̄it) vt oībus appareat pec-
catū suū: fm̄ q̄ dictū est supra. q. d. q̄ nocet noceat adhuc.
t̄ qui in sordibus est sordescat adhuc. Apoc. in si. (t̄ sicut
zona qua semp p̄cīngit) l. vt semp siervoluntarii st̄ para-
tus ipse sit ad p̄tēn Eccli. xxvij. in si. t̄ deflectes ubiq̄q; ob-
scurauerit q̄s succinctus latro exilens de ciuitate in ci-
uitatē (B̄ opus). l. ita apte peccare t̄ ita paratum esse ad
peccandū est (corū q̄ detrahunt mibi) dicit iustus s̄ t̄ est
(apud dñm). i. in p̄itia dñi qui oīa scit t̄ videt t̄ audit. vn̄
S̄ip. i. Buris zeli audit oīa: t̄ tumultus murmurationū
nō absēd̄t: custodite ḡ vos a murmuratioib⁹ t̄ a terra
cōcē p̄te lingue: q̄r sermo obscurus in vacuū non ibit (t̄
qui loquunt̄ mala aduersus aiām mēcā) B̄. p̄tēn est temo-
niū: vn̄ de diabolo dī Apoca. xij. Projectus est accusator
frat̄ nr̄or qui accusabat illos ante p̄spectū dei nr̄i die ac
nocte (aduersus aiāz) dicit nō aduersus corpus: q̄r sicut
dicit Greg. Parū se fecisse estimat cū aiām nō sautiat.

Peccatus
assimilat
aque. ppter
quatuor

Oleo affi-
milat pec-
catū. ppter
tria

20

SAllegorice
de r̄po. p-
sua resur-
rectione

Et tu dñe fac mecum ppter nomen tuum
quia suavis est misericordia tua.
Et tu dñe) Tercia ps vbi r̄ps petit liberationē a passi-
one p̄ resurrectionē. t̄ petit etiā p̄fusionē iudeoz p̄mittit ḡ
oīonē t̄ oīdit suā deuotionē. q. d. illi ita s̄ me fecerunt (t̄
tu dñe dñe) bis dicit (dñe) vt deuotionē exprimat. Itē vt
oīdat se ei subiectū in corpe t̄ aīa intus t̄ extra. postea pe-
tit resurrectionē dices (fac) illud nobile opus resuscitati-
onis mee: t̄ B̄ (mecum) q̄r indiuisa sunt opa trinitatis: p̄
em̄ suscitauit filiū: t̄ filius scip̄m t̄ q̄ ita intelligi debeat p̄
posita p̄iunctio mōstrat: nō em̄ dicit tu fac: s̄ (t̄ tu fac). q. d.
ego t̄ tu. postea oīdit cās finales resurrectionē. Prima
est laus dei: vnde dicit (propter nomen tuum) id est vt tu
um nomen laudetur. Secunda est diffusio suavitatis et
misericordie dei. vn̄ addit (q̄r suavis est misericordia tua). q. d. su-
avis est in se: s̄ ve alijs ipsa suavitatis diffundat B̄ fac me-
cū: q̄r q̄ B̄ multi sentiūt suavitatē misericordie tua: sicut p̄mo

illi quorū corpora cū r̄po resurrexerūt. t̄ discipuli q̄r fides
p̄firmata fuit p̄ resurrectionē: t̄ deinde oīs q̄ i ēi credide-
runt. Tercia cā fuit ipsius r̄pi liberatio a morte. vn̄ s̄b̄it.

Libera me quia egenus t̄ paup ego sum:

t̄ cor meum conturbatum est intra me.

Libera me) a passionis angustia t̄ sepulchro ab infer-
no. t̄ B̄ petit merito sue humilitatis. vn̄ dicit. q̄r egenus si
ne amicis (t̄ gaup) sine diuitiis (ego) cum p̄d̄ere q̄ sum
dñs oīm. ii. L̄or. viij. Scitis gratiā dñi nr̄i ius r̄pi q̄ cum
eset diues fact⁹ est egenus. p̄ nobis: t̄ oīdit q̄d̄uplicem
necessitatem sue resurrectōis. p̄ma est turbatio sue passiōis.
vn̄ dicit (t̄ cor meū p̄tur. est intra me) sicut em̄ dicit Blo.
s̄itas resur-
potuit cor eius turbari sicut caro ei⁹ crucifiḡt turbatum
rectōis r̄pi
erat cor ei⁹ q̄n̄ dicebat Matb. xxvj. Tristis est aia meav̄
q̄ ad mortē. cor t̄m h̄ supponit. p̄ sensuasitate. S̄cōa fuit
velocitas sue mortis. vn̄ dicit.

Sicut umbra cum declinat ablatus sum
t̄ excussus sum sicut locusta.

Sicut vī. cū de.) q̄ cito trālit (ablāt⁹ sum) cito em̄ mor-
tuus fuit r̄ps: vn̄ Marci. xv. Mirabā pylar̄ si īa obisset
Tercia fuit disp̄sio aploz. vn̄ addit (t̄ excussus suū) in mē-
bris meis aplis (sicut locuste) locuste veniūt abundanter
flante austro. t̄ flante aq̄lone disp̄gunt̄: sic apli q̄ aī p̄lī
onē cōuenierat ad dñm in passione disp̄si sunt Zach. viij.
Percute pastore t̄ disp̄gent̄ oues. vel sicut exponit Blo.
tunc excussus est dñs in mēbris suis (sicut locuste) q̄n̄ ad
modū locustarū de loco at̄ locū salientiū fugabāt apli
martyres de ciuitate in ciuitatē. tq̄ B̄ de mēbris suis intel-
ligi debeat apt⁹ dēmōstrat cū pluralit̄ dicit (sicut locuste)
p̄ B̄ mēbroz multitudinē oīdit. Quarta necessitas resur-
rectōis eius fuit infirmitas fidei in aplis. vn̄ dicit.

Genua mea infirmata sunt a ieiunio: t̄ ca-
ro mea immutata est ppter oleum.

Ge. mea). i. apli in q̄bus prius stabā (infirmata sunt: a
īcūm) (.i. a defectu fidei q̄ est cibus p̄fortās aīaz: vn̄ dicit
Aug. Crede t̄ māduasti. i. Pe. v. Resistite fortes in fide
Oīsta necessitatem q̄ r̄ps debuit sufficiari ip̄e scīs suā oīo
nē nō repellendā esic q̄s optādo īā q̄ petierat dicit (t̄ ca-
ro mea) q̄ in sepulchro iacebat mortua (immutata est) in
resurrectōe. i. in meli⁹ mutata Esa. lxi. Dabo eis coronaz
p̄ cinere oleū gaudiū p̄ luctu (t̄ B̄ p̄ oleū). i. ppter abū-
dantiā carismati. Ps. In ipso sperauit cor meū: t̄ adiu-
tus sum t̄ reslozuīt caro mea. deinde redit ad petitionem
suā allegat q̄ debet impetrare dñdens q̄ iudei despererūt
t̄ illuserūt t̄ cōtaminati sunt. vn̄ dicit.

Et ego factus sum opprobrium illis: vi-
derunt me t̄ mouerunt capita sua.

Fa. s. op. il.) Tren. iii. Fact⁹ sum in derisum oī pplo can-
ticū eorū tota dīz codē ego sum psalmus eorū (vidērunt
me) Esa. liij. Cōdimus en̄ t̄ nō erat aspectus (t̄ mouerūt
capita sua) subfannates t̄ p̄temūtēs Mat. xxvj. Prete-
reuntēs aut̄ blasphemabāt eum mouētēs capita sua t̄ di-
centes vab qui destruīt templū dei t̄. facta allegatōne fa-
cit petitionem dices.

Adiuua me dñe deus meus: saluum me
fac ppter misericordiam tuam.

Adiuua t̄c.). i. libera me a passione p̄ resurrectionem t̄
ostēdit cām efficientem dices (fm̄ misericordiam tuam) t̄ ca-
sam finalē cum subiungit.

Et sciāt quia manus tua hec: ttu dñe fe-
cisti eam.

Et sciāt iudei cū me adiueris (q̄r man⁹ tua B̄). i. quia
ego sū fili⁹ tu⁹ p̄ quē op̄aris: fili⁹ em̄ ē man⁹ p̄vis. vn̄ infra
petit dāvid. Emitte manū tuā de alto t̄. Eze. q̄. Tidi t̄ ec-
ce man⁹ missa ad me t̄ (t̄ tu dñe fe. cā) q̄n̄ verbi caro fa-
ctū est: prius em̄ erat q̄r ab eterno: s̄ facta nō erat. facta est
igit fm̄ humanitatē nō facta aut̄ fm̄ diuinitatē: vel sic (q̄r
manus tua) nō manus ipsoz fecit B̄ vice q̄ paterer. q. d.

21

22

23

24

25

26

cum me viderint resurrexisse tunc scient q; non necessitate
s; tua voluntate passus sum: t; ipsi nō fuerūt nisi ministri.
Em illud qd dī. Lc. viii. Conuenerūt nunc in ciuitate ista
aduersus sanctū puerū tuū ielum quē misisti berodes et
Pontius pylatus cum gentibus et populis isrl facere q; manū
tua et osiliū decreuerū hieri (t tu dñe fecisti eam). s. miseri
cordia. misericordia est mirabilis fuit ut filius seruos redime
ret Rom. viii. Qui aprio filio nō pepit: s; p nobis oib; tradidit illū. Postea agit de p̄fusione inimicorum et de victo
ria sua et oīdit inimicos p̄fusione dignos. qz q; intēdebat
nocere ei totū versū est in contrariū: vñ dicit.

27 **C**oncedat illi t; tu bñdices: qui insurgunt
in me cōfundent: seruus aut tuus letabit.

Concedent iudei illi. s. manū tue. i. mibi (t tu benedici
ces) Scđo oīgit t petit p̄fusionem eorū dices (qui insur
gunt in me p̄fundant: seruus autē tuus). s. ego (letabit)
in dextera tua collocatus. ecce p̄trariū accidit eis sic op̄i
onis: putauerūt em̄ xp̄m p̄fundere t sibi gaudium ma
gnū facere: s; ip̄m gaudiū magnū obtinuit: ipsi vñ p̄fusio
nem: vñ magnitudine cōfusionis ap̄iens subdit.

28 **C**onduant qui detrahunt mihi pudore: et
operant sicut diploide confusione sua.

Conduant. s. pudore. i. vndiq; p̄fundant (qui detrahunt
mibi). s. iudei qd factū est cum cum resurrexisse audierūt
et apli bñ vbiq; pdicauerūt Esa. xix. Non nō p̄fundet ia
cob: nec vultus eius erubet: s; cuī viderit filios suos. i.
ap̄los. i. oga manū mearū in medio tui sanctificates no
men meū: s; qz parum esset si statim in p̄nti cōfunderent
ostēdit eternitatē cōfusionis dices (t op̄iant sicut diplo
de p̄fusione sua) diplois est palliū duplex t dī a dia qd ē
duo t plois q; est vestis t significat illā duplēcē p̄fusionē
sc̄ in p̄nti t in futuro ipsa t eterna duplex erit in corpe t
in aia: sic ergo ostēta gloria sui t suoū t miseria inimico
rum p̄mitit se laudaturū: cum dicit.

29 **C**onfitebor dño nūmis i ore meo: t in me
dio multorum laudabo eum.

Confitebor dño. s. p̄fessione laudis Math. xj. Confite
or tibi p̄tē. t hoc nō parū vel indeuote: s; (nūmis). i. extē
se. vñ alia lra habet: vebemēter (in ore meo) nō tñ in cor
de Math. v. Ap̄iens os sūū docebat eos dices. H̄i pau
peres tē. Job. vii. Stabat iesus t clamabat. t vbi lauda
re t pdicare velit: dicit (t in medio multorum laudabo eū)
sicut supra dictū est. Confitebor tibi in ecclesia magna Job.
xviii. Quotidie apud vos eram docens in templo: lauda
bo ergo eum.

30 **C**quia astitit a dextris pauperis: vt saluā
faceret a p̄sequentibus aiam meam.

Cquia ipse (a dextris astitit paupis). s. mei qui sui pau
per rebus a amicis in passione (vt saluā faceret a p̄sequē
tibus) iudeis (aiam meā) non corpus: qz Job. ix. Terra

Moraliter (t tu dñe dñe fac meū. ppter nomen tuū) H̄i
debet esse oroni xp̄iam vt petat. ppter nomen dei nō. ppter
orio xp̄iani sua merita. P̄s. Propitiū esto petis p̄tis. ppter nomen
tuū. t alibi. ppter nomen tuū deduces me t enutries me:
deduces. s. p̄ vias rectas t enutries p̄solationib; t doctrin
is: s; debet dicere (dñe dñe) nō semel s; bis vt ore. s. p̄site
atur t ope exhibeat se seruū dei sicut daniel: ego sum ser
uus tuus t filius ancille tue. Item vt dñs intus et extra
dñs in eo. Itē vt sit dñs q; ad. p̄hibitōnes t p̄cepta. Un
i. Re. in. His dixit dñs Samuel. t ait Iamuel. Lo
q; dñe: qz audiat seruus tuus: t quid debet orare (fac me
cum) qd. op̄are in met ego op̄abor tecū. qz sine te nō pos
sum bñfacere: qz dicit aplis. s. Cor. iiij. Dei adiutores su
mus s; multi nolunt ip̄m iuuare s; volunt q; ip̄se sc̄lus fa
ciat s; sapientēs dicūt: fac meū nō solus: t nō dicit fac bñ vñ
illud: s; simpli (fac) in quo notat q; nō tñ vñ vñ duo pos
sumus sine ip̄so s; oīno nihil Job. xv. Sine me nihil pote
stis facere Esa. xxvj. Dia op̄a nra op̄atus es in nob dñe.
Item nō oportet q; determinet qd petit fieri: qz oib; de

bet notū esse. t in p̄s. exprimit dñs aut rex nō ante secula
op̄atus est salutē in medio terre bñ debemus petere vt in
nobis faciat salutē aie nre: t dicit (meū) vt ip̄m iuuem⁹
t coopemur sicut dicit apls Phil. ii. Cum metu t tremo
rū salutē op̄amū: hanc faciet libēter (aperi nomen
tū) qd ē iesus. i. salvator: s; qz possit alioīs putare q; licet
sine deo nō possit saluari tñ deus teneret ip̄m saluare p
pter merita sua s; stultus est et talis: vñ vir iustus nō suaz
iusticiā s; dei misericordiam allegās subiungit (qz suavis est mi
sericordia tua) supra qm̄ tu dñe suavis t mitis tē. Sap.
xj. Q; q̄bonus t suavis est dñe sp̄s tuus i nobis. nec io
lum dei misericordiam s; p̄pā misericordia debet allegare q; saltem
vult impetrare: vñ subdit (libera me) ab oī malo (qz ege
mus t paup ego sum) legenus multis egens (t paup) ni
bil bñs bñ lute exterius t interius: vñ addit (t cor meum
ptur. est intra me). q. d. in meipso inuenio cām pturbatio
nis. s. somitē peti: t actuale pctm̄ p̄s. Ad meipm̄ aia mea
pturbata est: t qui bñ allegat p̄t exaudiri: qz sicut dicit in
p̄s. Propter misericordia inop̄t gemitū pauperū nūc exurgā
dicit dñs. t alibi. Cor. p̄tritū t bu. de. nō despicies. Iē bñs
allegare dñ breuitatē vite t tentationū insultus. De p̄mo
dicit (sicut vmbra cū declinat ablatus sum). q. d. iam sum
in occasu t incertus sum de hora mortis: t q̄to diutius vñ
uo tanto magis ad morte accedo sicut vmbra qñ declinat
longior sit. H̄iere. vj. Ce mibi qz facte sunt longiores vñ
bre vespī: t quāto longior efficit tendit ad finez sui. supra
Dies mei sicut vñ. dedi. Job. vii. Dies mei velocius trāl
ierit qz a texente tela succidit. De sedo. s. de tentantū in
sultu addit (t excessus sū sicut locuste) qz s. de arboribus
excutiunt t de facilī cadūt: ita diabolus excutit boiem vt
a statu iusticie cū ad yma deuiciat Lu. xxij. Symon ecce sa
than expetiuit vos vt cribaret sicut triticum: t bñ de faci
li cadit nisi dñs ip̄m iuuet. vñ ibi addit dñs. ego autē roga
ui p̄ te. vt nō deficiat fides tua. Tren. in. Q; munitiōes
tue qz sicut cū grossis suis qz cū cōcuse fuerint cadent in
os comedēris Apoc. vi. Stelle ceciderūt sup terraz sicut
sic mittit grossos suos. Postq; autē bñ allegavit misericordias
suā t defectū t p̄cūliū temptationū. p̄t etiā aliqua cōme
morare de bonis q; fecit vt fiducialiter magis perat. vnde
t addit (genua mea infirmata sunt a ieiunio) ad lram em̄
macerat iusti t debilitat corpus suū p̄ abstinentiā. Un̄ di
cit apls. i. Cor. ix. Castigo corpus meū t in ser. redigo. H̄i
est qd subdit (t caro mea immutata est) qz q; p̄ius erat
dñs nō facta est seruā t seruit spiritū. H̄i mutatio dextere
excellsi: t bñ ppter oleū) i. ppter arida cibaria. multi em̄ sūt
qui abstinet a carnisbus t languinez p̄ p̄dimēto bñt oleū
qd exiccat pectora t debilitat Esaie. xj. Computrescat iu
gium a facie olei: vel mystice (pter oleū) i. ppter gratiā t
misericordiam dei. q. d. pdicta bona nō mibi attribuo s; miseri
cordie t grē dei: sicut apls cū dixisset. i. Cor. xv. Abundā
tius illis oib; laboravi statim subiungit: nō aut ego sed
grē dei meū. Sunt autē multe p̄rietates olei q̄re p̄ oleuz
intelligē grē dei. oleū em̄ illuminat: sic t grē. Un̄ petim⁹
sic. Sp̄uflanti grē illuminet sensus t corda nra Job. xij
Imbulante dum lucē habetis. Itē oleū pdit: sic grē ama
ritudes. p̄s. Parasti in dulcedine tua paupi deus. i. hu
mili. Item oleo pugiles ne retineant iungunt se grē dei
pugiles: iungit ne capiant a diabolo Esa. xj. Putrescat iu
gium a facie olei. Isto etiā oleo iungunt reges sp̄iales.
i. Pet. iiij. Elos effis genus electum regale sacerdotiū. p̄s.
Un̄te te de⁹ de⁹ tu. o. leticie. Itē oleū sine strepitu cadit.
sic grē invisibilitatē admittit t etiā admissa admittit Job.
ir. Si uenerit ad me nō videbo eum: si abiicit nō intelligā
Item oleū est mitigatiū t sanatiū: sic grē dei. P̄s. Qui
sanat p̄tritos corde. Itē emollit. sic grē dura corda emol
lit Eze. xxvj. Uferā a vobis cor. lapidē t dabo vobis cor
carnē. cu bis oib; accedit ad meritū iusti q; p̄ bona suavi
ta deridet a malis hoib; cū subdit (t ego factū sū oppro
illis) Job. vii. Deridet iusti simplicitas lampas t tempta
apud cogitatoes diuitiū. lampas est vir iustus plen⁹ oleo
grē qui tñ p̄cēt: nō tm̄ apud cogitatoes diuitiū s; factis
t nutibus sculcor. vñ subdit (videtur me t mo. cap. sua)

X
Gra dei as
similatur
oleo fm̄ ei⁹
multas p̄
p̄citetes

Psalmus

deridendo et subsanando **Esa.** xiij. Desperit te subsan-
nauit te virgo filia syon post te caput mouit filia bierlin fi-
lia syon et bierlin est aia iusti ppter preimplationem et pacem
post allegatos suas repetit orationem dices (adiuua me in
malis vitiadis in bonis agedis in opprobriis sufferendis
(dñe) cui seruio (deus) quem colo (meus) quem diligo (sal-
uum me fac sim misericordiam tuam) **Paral.** viii. in fine. inci-
gnum saluabis me sim misericordiam tuam ad **L**ibitum. **iij.** Non
ex opibus iusticie q fecimus nos: sim suaz misericordiam sal-
uos nos fecit: et scient aduersari tam demones q boies.
(q manus tua hec) i. qz tu adiuuas me. **Ps.** **D**avid enim
mea auxiliabit ei: nibil pfect inimicus in eo (et tu dñe fe-
cisti eam manu). i. auxilium **Ezech.** xl. Facta est super me ma-
nus dñi et adduxit me illuc in visionibus dei: induxit me in
terram isrl. mali autem videntes bonum iustorum non gaudet sed
inuidet et detrahitur: vñ addit (maledicunt detrahentes illi)
i. auxilio et grę tue quam videbunt in me. **Ps.** Peccator
videbit et irascet. Sed numquid nocet eoz maledictio bo-
nis bñdictionem: vñ addit (et tu dñe bñdices) **M**atth. v.
Beatit eritis cum maledixerint vobis boies. **E**t dicit da-
uid. q. Regū. xvi. Dimitte eum ut maledicat mihi si forte
respiciat dñs et reddat mihi bñdictionem p maledictione
hac hodierna. Et h cognito pfundunt mali diecetes et gau-
dient illi qui maledicunt: vñ addit (qui insurgunt in me con-
fundantur: seruus autem tuus letabitur) nec parum pfundantur
(sed induantur qui detrahunt mihi pndore) i. ex o parte co-
fundantur non tenuis est intense. **E**t qd sequit (et opian): si.
cut diploide pfusione sua) ut duplicitate pfundantur. s. corā
deo et boibus: et pōt legi de bona vel de mala pfusione **E**c-
clesi. iii. **E**st pfusio adduces petri: et est pfusio adducens
gloriam et gratiam. De hac diploide **Esa.** xl. Suscepit de
manu dñi duplicita de oibus peccatis suis. econtra de bo-
nis dñi **H**aruc. v. Circundabit te diploide deus iusticie: et
imponet mitras capiti tuo **I**sa. lxv. In terra sua duplicita
possidebit: p his oibus dicit se laudaturū deū: vñ subdit
(pfitebor dño) pfessione laudis et nota singula verba (co-
fitebor) hic cōtra taciturnos et torpētes **J**oh. j. Quid tor-
pore deprimeris: surge et inuoca dñm (dño) non sibi: sicut
ille p de quo **Ezech.** xix. Ego feci memetipm (nimis) p te-
pidos. j. **C**oz. viii. Psallā spū psallā et mete (in ore meo)
no p vicarium **L**euit. vi. nec altero omittatib (in medio
multorum) cōtra murmurantes in angulis horas suas **M**a-
thei. vij. **E**mat et in synagogis et in angulis platearum stā-
tes orare qd etiam dicit (multorum) est ptra auaros de sua
scia. j. **C**oz. v. Non querēs qd mihi utile est s qd multis.
(laudabo eum) **Ps.** Semp laus eius in ore meo (qui a-
stitit a dextris paupis) astitit em dñs boibus quem boies
derelinquent. **T**ū dicit apls. ii. **L**ibitum. **iij.** In prima mea
defensione nemo mihi affuit. et sequit. dñs autem astitit mihi
et pfortauit me. Sed quare dicit potius a dextris qz a simi-
stris: supra em dicit scuto circundabit te veritas eius **E**t. ij.
Coz. vi. Per arma iusticie a dextris et a simistris. **S**olutio
Diabolus plures facit insultus a dextris. i. i spūlib: et iō
a dextris maiori indiger homo auxilio vel possimus dice-
re q in viro iusto nibil est sinistrum: s totum dextrum **J**ud.
ij. Ultraqz manuvtib, p dextera: et ad quid astitit subiū-
git (vt saluum faceret aiam meam) demonibus **T**ren. iii. Ce-
lotiores fuerit psecutores nr̄i aquilis celi citius em venit
diabolus ad infirmum qz sacerdos qz tunc qz accelerat et
sequit ibi sup montes psecuti sunt. i. in dignitatibus in de-
serto insidiati sunt nobis. i. in religione: ab his pseu-
tibus saluas faciat aias nr̄as salvator nr̄ iesus xp̄s qui est
bñdctus in secula seculorum. Amen.

Ps. cix.

Psalmus CIX

Dixit dominus domino meo: sede a
dextris meis.
Titulus (ps. David) tituli patet. In pcedenti
ps. egit ppheta de xp̄i passione: in isto agit de xp̄i diuinitate
et de verbi incarnatione ut sic intercalariter loquendovideat

esse de angelis ascendentibus et descendantibus quos vi-
dit iacob **G**en. xxviii. Intentio horat subiecti xpo. Mo-
dus tripartitus est ps. Primo ppheta refert verba p̄is de
filio in quibus natura humanitatis et diuinitatis ostendit.
Secundo p̄ ostendit naturam diuinitatis simpliciter: ibi (ce-
cum principium) Tercio ppheta agit de humanitate xpi
ibi (Iurauit) naturam ergo diuinitatis apiens ppheta ac-
(dixit dñs) pater (dño meo) filio h qd sequit (iudee zc.)
et est congrua p̄tinuatio ei qd supra dixerat: filius de lau-
dem meam ne tacueris: et h inducit ppheta patrem laudan-
tem et mndet filio (sede a dextris meis) ecce magna laus
et honor. Et sciendum q more nr̄ ponit hic ppheta (dixit)
ut videlicet homo instruat: nō em pater h p̄tulit ore: sed
effectu vel dispositio eternam: vñ sic debet legi (dñs dñ o di-
xit). i. pater genuit filium p quem fieret qd sequit eadem
em rōne qua filius dñ: verbū eius generatio dñ dicere **E**c-
cli. xxvij. Ego ex ore altissimi, p. dñ. ps. Eructauit cor meū
verbū bonū i. filiū: vñ (dixit). i. eternaliter dispositus (dño
meo). i. filio nō dicit dñs meus: dicit (dño meo) qz sol
filius facetus est emmanuel **Esa.** vij. Et si p̄ dñs n̄ p regnū
et p̄tatem: solus tñ filius est dñs n̄ p nature participa-
tionem (sede a dextris meis). i. in equalitate iniquātū de.
Job. xviii. Omnia mea tua sunt: vel inquit homo (a de-
xtris). i. in potioribus bonis p̄is **A**c. vii. Ecce video ce-
los aptos et filiū ho. stā. a dext. vir. dei **M**arci in si. et sedet
a dextris virtutis dei sede inquā.

Donec ponam inimicos tuos scabelluz pedum tuorum.

Dedum tuorum). i. plenarie tibi subiectā vel adoptatos:
vel victos ut sub te oēs locum teneat siue grę siue pene: et
pōt intelligi (pedum tuorum) quantū ad diuinitatē et quā-
tum ad humanitatē deitas em pes est sustentans. et dicit
in plurali: qd multipliciter sustentat **H**eb. j. Portans omnia
verbo virtutis sue sub diuinitate ponunt oēs inimici qz-
tum ad manifestationem qz ante positi erant fīm p̄tatem
Eccli. xxvij. Supbozū et humiliū colla ppheta virtute calca-
ui. Item humana natura est pes: qz est inferior in xpo: et
dicit de hac in plurali (pedum) ppter corpus et anima **Esa**
ie. xlj. Semita in pedibz eius nō apparebit. i. semita pec-
cati in corpe et anima xpi: sub his pedibus ponent omnia
maxime in die iudicii **Esa.** lxvij. Calcaui eos in ira mea. i.
calcabo: et qz dicit (sede zc) (donec zc) nō intelligendū est
qz amplius nō sit sessurus li (donec) em nō est exclusiū: s
inclusiū sicut in multis locis ponit sicut ibi in ps. Ocu-
li nři semp ad dñm donec misereat nři. Et **M**atth. j. Nō
cognoscebat eam donec peperit filium suum primogeni-
tum. Et. j. ad **L**ibitum. **iij.** Donec venio attende lectioni.
Crisost. ponit tale exemplum non loquebat ei donec mor-
tuus est: et tunc numquid non oportet: quia inquit Criso-
sto. negauit q fieri potuit: q vero potuit fieri cur negaret
Huc vñqz fuerunt verba patris ad filium que recitauit p
pheta: nunc autem puerit se ppheta ad loquendum ipsi xpo
dicens.

Uirgam virtutis tue emittet dñs ex sy- on dominare in medio inimicorum tuorum:

Clue zc.) quasi dī. deus pater dixit inimicos ponēdos
scabellum sed nō in futuro tñ implebit sed tñ p̄senti in-
cipiet. et unde inciperet ostendit dicens (virgam vir. tue. e.
dns ex syon) i. potentie tue regnū nō quo regnas sine p̄n
cipio apud patrē: s tñ p̄ale qd cepit a xp̄ianis cuius tñ non
erit finis. incipiet a bierlin fīm qz dī **Esa.** ii. De syon exhibe-
lex: et verbum dñi de bierlm. et **L**uce. vlt. Oportebat xp̄im
pati et resurgere a mortuis et p̄dicare in nomine eius: pe-
nitentiam et remissionem peccatorū in oēs gentes incipi-
tibus a bierlm: et sic emissa virga o tu xp̄e (dominare) id
dominaberis. sicut alia līa habet (in medio ini. tuorum)
i. ecclesia constituta inter malos: vel communiter (in me-
dio ini. tuorum). i. sup inimicos. ipse em christus domina-
tur omnibus bonis per voluntatem et inimicis per pote-
statem. **T**ū **Esa.** xlv. Nibi curuabit oē genu **A**poca. xij.

Divinana
tura et bñ-
na in xpo
qz dicunt
pes

Donec po-
nit aliqui
exclusiue

3

